

Носієм суверенітету і єдиним джерелом влади в Україні є народ.

Стаття 5 Конституції України

№3 (19)

Наша ГРОМАДА

П'ЯТНИЦЯ,
12 січня '18

22 січня – День соборності України

Це свято відзначається щороку в день проголошення Акту возз'єднання Української Народної Республіки та Західно-Української Народної Республіки, яке відбулося 22 січня 1919 року на Софійській площі в Києві.

Йому передувало видання (22 січня 1918 р.) Центральною Радою Четвертого універсалу, яким Українську Народну Республіку проголошено суверенною і незалежною державою. Західно-Українську Народну Республіку було проголошено в листопаді 1918 року.

Акт возз'єднання УНР та ЗУНР – історичний факт, який показав безсилля будь-яких спроб роз'єднати український народ. Навіть у Першу світову війну українські січові стрільці, які воювали у складі війська Австро-Угорщини, браталися з українцями-вояками армії Російської імперії.

21 січня 1990 року жителі багатьох міст і сіл на дорозі між Києвом і Львовом утворили живий ланцюг, таким чином віддавши шану великій історичній події – возз'єднанню УНР та ЗУНР. Офіційно День соборності відзначається з 1999 року.

Якщо ні, то так?

Прем'єр-міністр Володимир Гройсман спростував інформацію про заплановане підвищення ціни на газ для населення. Про це він сказав на засіданні уряду 17 січня.

«У ЗМІ вранці читаю: уряд планує підвищити ціну на газ. А я про це взагалі нічого не знаю. Але ЗМІ про це пишуть», – зазначив Гройсман.

Зі свого боку міністр енергетики Ігор Насалик назвав таку інформацію «абсолютною дурницею».

«Тобто, ви не ініціюєте підвищення ціни на газ?» – перепитав

його Гройсман.

«Не ініціюємо», – відповів Насалик.

У той же час «Економічна правда» опублікувала опублікувала проект постанови, підготовлений Міністерством енергетики та вугільної промисловості, згідно з яким передбачається змінити методику визначення ціни на газ для населення з квітня 2018 року, що призведе до подорожчання газу на більш, ніж 8%.

Отже, якщо сьогодні не йдеться про підвищення вартості газу, це не означає, що цього не буде завтра.

Добрим людям на здоров'я

Старий Новий рік, або Щедрий вечір, відзначили ми наприкінці минулого тижня.

На Щедрий вечір заведено збиратися в родинному колі за багатим столом, головна страва на якому – щедра кутя. Ще одна традиція, пов'язана з цим святом, – щедрування. Перед Щедрим вечором діти ходять по домівках земляків, співають щедривок, бажають міцного здоров'я, добробуту, процвітання. «На щастя, на здоров'я, на Новий рік, – бажається в одній з щедривок, – Аби вам вродило краще, ніж торік. Коноплі – під стелю, а льон – по коліна, Щоб вам, добрі люди, голова не боліла. Щедрий вечір, добрий вечір, Добрим людям на здоров'я!»

Приймала щедрувальників і адміністрація ПАТ «Кіровоградське рудоуправління». За щире поздоровлення діти отримали від гірників солодкі подарунки.

Про золото «сім'ї» Януковича

Генпрокурор Юрій Луценко повідомив ЗМІ, що скоро Генеральна прокуратура України зробить резонансне повідомлення про долю півтонни золота оточення Віктора Януковича, арештованого в Швейцарії. На запитання одного із журналістів минулої середи, яка доля близь-

ко 500 кілограмів золотих виробів, які восени були арештовані в Швейцарії і нібито належать оточенню экс-президента Віктора Януковича, він сказав: «Найближчим часом ви почуєте дуже резонансні новини про хід однієї дуже резонансної справи».

Буваючи не раз в Олексіївці, звертав увагу на місцевий дитсадок. Розшукати його просто. Він знаходиться на тій же вулиці, що й місцева школа. Великий добротний будинок, на подвір'ї – пофарбований у яскраві кольори ігровий майданчик, від вулиці його відгороджує ажурний парканчик.

Без попередньої домовленості (не мав номера телефону завідувачі)

іду знайомитися з мешканцями цього особливого для села закладу. Відразу потрапляю в атмосферу особливого затишку і музики. Відчуття затишку породжується чистотою, доглянутістю і комфортною температурою за двадцять градусів. З музикою теж усе зрозуміло – триває урок. Вихователька Леніна Володими-

рівна Гордус навчає малюків азів нотної грамоти. Діти по черзі вправляються у виконанні гама. Не всім з них вона дається поки що легко. Краще зі співами – співають тут гарно всі.

Після музики йдемо у спортзал. Улюблене заняття малечі –

«їзда верхи» на великих гумових кулях. За мить усі кулі осідлані, і починається рух незвичайного потяга. Дітям дуже весело, їм подобається стрибати на кулях. Мені теж хочеться з ними пострибати, але всі кулі зайняті.

А тут уже й обід підспів. Кухарка Ганна Олександрівна Корнєєва запрошує дітей до їдаль-

Тут дітям затишно, весело й цікаво

ні, де на них чекає суп, каша з котлетою. Після обіду діти підуть спати, для цього тут є дуже гарні спальні кімнати.

З'являється завідувачка дитсадку Валентина Володимирівна Тітко. Вона повернулася з ра-

йону – здавала звіт за минулий рік. Каже, останній раз звітувала в районі, бо тепер їх переда-

но Катеринівській об'єднаній територіальній громаді. Розпитую про будні дитсадку. Вони досить насичені, адже завдання дитсадку – сприяти розвитку дітей. Тому тут, окрім занять музикою, діти малюють, ліплять,

беруть участь в театралізованих дійствах, ознайомлюються з обрядами, святами. Старші вчать читати, рахувати, щоб у школу йти вже підготовленими. Відвідують дитсадок майже три десятки дітей з Олексіївки, Володимирівки та Осикуватого.

Валентина Володимирівна задоволена роботою невеликого, але дружного колективу й просить назвати, окрім уже згаданих вище працівників, ще музичного керівника Олену Миколаївну Ткаченко, помічника вихователя Ірину Сергіївну Галюлько, і обов'язково – керівника місцевого господарства Віктора Михайловича Яцканича. – Віктор Михайлович багато років опікується нами, – каже.

– Без його допомоги наш дитсадок не був би таким, яким він є нині. Він дуже за нас вболіває.

Залишаю олексіївський дитсадок з найкращими враженнями. Виходить, завітав я сюди не даремно.

Сергій ЧОРНИЙ

Чим цікава професія журналіста? Насамперед тим, що ти маєш можливість знайомитися з неординарними особистостями. Незалежно, ким вони працюють і чи працюють взагалі (як, наприклад, пенсіонери). Після розмови з ними кілька тебе не полишає думка: і бувають же люди!

Десь таке враження справила зустріч з Антоніною Анатоліївною Турбалою. В Олексіївській загальноосвітній школі вона посідає скромну посаду прибиральниці. Уже двадцять п'ятих років. Каже, роботу свою любить, і не соромиться відповідати на запитання, ким працює. Це її зацікавувало. Захотілося зрозуміти більше, що криється за тими її словами.

Їй було чотирнадцять, а сестрі – сім, коли померла їхня мама. Маму вони дуже любили. Мачуха, нова батькова дружина, виявилася їй повною протилежністю, тому стосунки з нею не склалися.

– Мене забрали дідусь Василь Федорович і бабуся Надія Миколаївна Волченки, батькові батьки, які мешкали в Олексіївці, – розповіла жінка. – Вони ніколи мене не сварили, для них я була не внучкою, а донею. Я їм дуже вдячна за мудрість і людяність, мені жилося в них спокійно, затишно.

На той час їй було шістнадцять. Вона вже закінчила навчання в училищі облпотребуправління і навіть встигла попрацювати кілька місяців в побутокмбінаті «Інгул». В'язала жіночий одяг, який тоді був модний. Вона й досі в'яже, коли випадає вільна хвилинка. У селі влаштувалася в колгоспі. Ходила на різні роботи. Ось як згадує про свій досвід сапання буряків:

– Керуючий відділенням Всеволод Терентійович запитав якимось чи не хочу я посапати кормові буряки. Я йому: «Ніколи ж їх не сапала!» Він: «А ти спробуй – це не складно». Приходить він на поле і бачить таку картину: я руками підгортаю рослини, бо вони падають. Каже: «Дочко, якщо ти їх не зрубала, то вони самі піднімуться». Стало легше.

А одного разу її навіть у приклад іншим поставив тодішній голова колгоспу

Віталій Сергійович Дяденко. Коли перебирали картоплю якогось дуже цінного сорту, дозволив узяти додому по кілька картоплин «на розплід». Тоня взяла всього шість картоплин, а жінки – повні від-

потребували догляду. Поступово перебравлася до них повністю. Пізніше залишив Катеринівку й чоловік Олександр, заробивши у кар'єрі необхідний стаж для пенсії.

Тепер вони з чоловіком самі виступають у ролі дідуся й бабусі, адже син Сергій подарував їм онучку Вікторію, а дочка Лілія – онуків Богдана та Валерія. У вихід-

Бути милосердними

ра. Голова сказав, показуючи на дівчину: «Бачите, єдина мене послухалася».

За два роки вона вийшла заміж, й з чоловіком переїхала до Катеринівки. Працювала в дитсадку, в Обознівському психоневрологічному інтернаті («мене й досі там згадують»). Часто навідувалася в Олексіївку, бо дорогі їй дідусь і бабуся

ні внуки приїздять з міста в Олексіївку, і то для Антоніни Анатоліївни – краще будь-якого свята. Вона тому й працює так довго в школі, що любить дітей.

На запитання, чи не стало зараз легше працювати прибиральницею, відповіла:

– Ні, звичайно. Хіба що з вікнами менше клопотів. Коли були не пластикові, а дерев'яні, щороку виймали вставні рами, мили, фарбували, утеплювали. Все інше залишилося. І учні дуже відрізняються від тих, яких я застала, коли тільки починала працювати в школі. Сьогоднішні вони – розкуті, часто – менш слухняні. Але я все одно їх люблю, бо діти є діти.

Їй вдається знаходити зі школярами спільну мову («що не попросу – все зро-

блять»). Каже, що навчилася цьому в тих же дідуся й бабусі.

– Моя бабуся, яка виховувалася в сім'ї священика, не раз повторювала: «До людей треба бути милосердною». З висоти прожитих літ можу підтвердити: це дуже мудра порада – якби ми всі були хоч трохи милосерднішими один до одного, жилося б нам значно краще.

Учні її теж люблять і поважають. Для них вона така ж авторитетна, як і вчителі. Сміючись згадує, як боронила забяк.

– Якимось бачу б'ються двоє хлопців, – розповідає. – І так серйозно, і так затято, аж страшно мені. Кидаюся розтягувати їх – не вдається! І тоді я кричу «Фу!». Хлопці як почували – так і попадали на підлогу. Сміються аж заливаються. Потім до мене дійшло, що я помилилася, крикнувши «Фу!» замість «Брейк!», тобто «Розійтись!». Мої внуки займалися в секції греко-римської боротьби, і я знала цю команду.

До роботи в школі не просто звикла, вона вже не уявляє себе без шкільної атмосфери, дитячого галасу на перервах. Це її життя. Хоча є ще й дім, сім'я, господарство, які теж потребують і часу, і уваги.

Вона підтримує стосунки із сестрою Аплюю і не розуміє, коли рідні між собою не спілкуються.

– Алла мешкає в Херсоні, займається бізнесом, але часто приїздить до нас на гостини, – каже.

Задоволена вона й сватами, зятем та невісткою, називає їх сином і дочкою.

Взагалі, вона дуже позитивна жінка. Це відзначила й директор школи Вікторія Ігорівна Токар, коли зайшла мова про Антоніну Анатоліївну. Сказала:

– Працьовита, неконфліктна, надійна. Всі її шанують.

Ось із такою людиною випало познайомитися під час відрядження до Олексіївки.

Сергій ЧОРНИЙ

Вігверто

«Моя учениця написала в творі, що ненавидить матір»

Ця історія, повідана нам жителями Катеринівки, колишньою керівницею місцевої школи Таїсією Громовою, трапилася кілька десятиліть тому.

– Тривалий час я нікому не розповідала про це, щоб не

завдати шкоди іншим людям, – передусім зауважила Таїсія Іванівна. – Гадаю, тепер – уже можна. Це сталося так давно, що ніхто й не впізнає у персонажах моєї розповіді реальних людей. А сталося ось що. Я, вчителька російської мови, дала учням завдання написати твір на тему «Найдорожча людина». Зауважу, я ніколи не ставилася до своїх вчительських обов'язків формально. Я намагалася добратися до найпотаємніших куточків душі кожного вихованця, щоб знати, що радує дітей і що їх засмучує. Стосунки з учнями у мене склалися довірливі – як між люблячою матір'ю та дітьми. Та продовжу розповідь про твір на тему «Найдорожча людина». Знаючи, що іноді діти в таких роботах відкривають неприглядні грані життя в своїх родинях, я розпорядилася, щоб учні писали твори

не в зошитах, а на окремих аркушах, – аби ці роботи не потрапили на очі батьків дітей (я ж їх нікому показувати не збиралася).

І от я перевіряю ці твори. Більшість дітей описали, як люблять мам. Деякі розповіли про бабусь. А один з творів мене вразив уже першими рядками. Його авторка, тринадцятирічна дівчинка, зізналася, що ненавидить свою матір, і ось як обгрунтувала це своє почуття. Дитина розповіла, як вона ночує на горіщі, притулившись до теплої комина, бо до них додому приходять різні дядьки, щоб розважитися з її матір'ю, як законні дружини тих дядьків потім б'ють вікна в їхній хаті, як через непуцящу матір над нею, дівчинкою, збиткуються однопітці. «Я ніколи не стану такою матір'ю», – написала дівчинка.

«А ще був випадок...»

Переплутав Чернівці з Черніговим

У цьому випуску «Нашої громади» пропонуємо вашій, шановній читачі, увазі кумедні випадки, про які нам розповів бувалий водій з Володимирівки Григорій Ісадченко.

Одна з цих історій трапилася з кумом Ісадченка Добровольським, нині покійним.

– Це було у сімдесять п'ятому чи сімдесять шостому році, – так почав Григорій Ісадченко. – Я і кум працювали в колгоспі шоферами. Якось кум повернувся з відрядження, і ми зустрілися, щоб по

чарці випити. Тоді кум і розповів, як возив «бобиком» представника колгоспного правління у Чернівецьку область, щоб той найняв там людей на сапання буряків. Дорогою представник адміністрації, час від часу заглядаючи в атлас, командував водієм – наказував, де йому повертати, а де прямо їхати. Кум не став перечити начальнику. А коли вони майже доїхали до Києва, представник колгоспного правління визнав, що помилився, розпорядившись кілька годин до того повернути направо. Виявляється, він переплутав Чернівці з Черніговим.

Довелось повертатися назад. Кілометрів з двісті п'ятдесят зайвих вони проїхали.

Свині теж літають

Розповів Григорій Ісадченко і про те, як ледь не загубив одну зі свиней, яких віз вантажівкою з володимирівського колгоспу на кіровоградський м'ясокомбінат:

– Свиня, зараза, виламала дошку кузова і на повному ходу машини виплигнула за борт. Добре, що водій, який позаду їхав, помітив це та поспішив. Я ту свиню таки піймав. Це було в Грузькому. Тамтешні люди дуже сміяли-

ся, спостерігаючи, як я ловив свиню.

За словами Григорія Ісадченка, такі випадки траплялися чи не з кожним, хто перевозив свиней у бортових вантажівках.

– Я ніколи не чув, – підкреслює Григорій Васильович, – щоб свині при цьому калічилися. А бувають породині свині, які ще плигучіші за звичайних. Мені розказували, що така свиня, коли її загнали в кузов, розгнівалася там і виплигнула через кабіну. Ото політ був!

Віктор ІВАНЕНКО

Новини

Пенсії військовим перерахують з 1 січня

Про це під час засідання уряду в середу сказав прем'єр Володимир Гройсман. Він сподівається, що законопроект про пенсійне забезпечення військовослужбовців буде ухвалений парламентом у лютому, але перерахунок виплат обіцяють зробити з 1 січня. «Даю доручення, щоб всі пенсії були перераховані з 1 січня 2018 року, навіть якщо закон приймуть у лютому», – наголосив прем'єр.

Знято обмеження на отримання землі учасникам АТО

Кабінет Міністрів на засіданні 17 січня переглянув та конкретизував стратегію держави в частині виділення земельних ділянок учасникам АТО, забезпечивши максимально широкий доступ до отримання цієї пільги, в тому числі й бійцям із Кіровоградщини. За інформацією прес-служби Держгеокадастру, постановою «Про внесення змін до Стратегії удосконалення механізму управління в сфері використання та охорони земель сільськогосподарського призначення державної власності та розпорядження ними» закріплюється першочерговість забезпечення земельними ділянками учасників антитерористичної операції незалежно від площі земельних ділянок, право оренди на які було продано. Постанова набуває чинності після її опублікування.

Кір наступає

В Одесі від кору померла доросла людина. Як повідомило міністерство охорони здоров'я, на 17 січня це вже сьома жертва хвороби. Відомство нагадує симптоми захворювання на кір: висока температура, головний біль, нежить, сухий кашель, збільшення лімфовузлів, запалення слизової оболонки очей (сльозотеча, світлобоязнь, гнійні виділення), пронос та блювота.

«Після хрещенських купелей ніхто з нас навіть не чхнув»

З кожним роком усе більше українців на Водохрещі (Йордана) вирушають до річок і ставків, щоб у крижаній воді зцілити тіло й душу. Наприклад, у Володимирівці за кілька останніх років число учасників цього обряду зросло до п'ятдесяти, якщо не більше.

Незадовго до цьогогорічного Водохрещя кореспондент «Нашої громади» зустрівся з Костянтином і Галиною Жердіями, які одними з перших у Володимирівці пристрастилися до купання у ставку на це свято.

— Ми стільки років по телебаченню спостерігали, як люди на Йордана купуються в ополонках! — розповіла Галина. — А у 2012-у, перед Водохрещем, вирішили, що треба й самим спробувати. Домовилися з кумом Олегом. Він узяв дочку Анастасію, ми — свого Руслана, і вирушили всі до ставка в Балеєвому (так, по-старому, місцеві жителі називають Олександрівку, яка знаходиться недалеко від Володимирівки. — Авт.) Тоді холодно дуже було. І вітруган! Людей на ставку ми не застали зовсім. Але ополонка була. Перша у воду зайшла Анастасія. Як вийшла, то на волоссі бурульки утворилися. Далі купалися кум та мій Костянтин. Я тільки ноги намочила. А Руслана не пустила, йому тоді сім років було. Він на мене аж образився.

На запитання про враження від першої купелі у крижаній воді Костянтин Жердій відповів лаконічно:

— Спочатку — шок.
— А потім — таке відчуття, ніби ти оновився, оздоровився, — запевнила Галина, яка уперше цілком залізла у воду ставка на Йордана у 2013 році.

За словами Жердій, 2013 року на Водохрещі до їхньої компанії приєднались Костева сестра та її чоловік. Уже не один рік приймають цього дня холод-

ні «ванни» і Роман та Руслан — сини Костянтина й Галини та Костеві батьки Володимир Олександрович і Раїса Миколаївна.

— Свекри у нашому селі —

дах. Звісно ж, не обходиться без представника церкви — отця Володимира.

Поцікавився кореспондент «Нашої громади» у подружжя і

найстарші з учасників хрещенських купань, — підкреслила Галина.

За словами Жердій, з кожним роком усе більше їхніх земляків беруть участь в цих обря-

тим, чи відчули вони вплив хрещенських водних процедур на здоров'я. Відповідати взялася Галина.

— Жодного разу ніхто з нас не простудився, навіть не чхнув, скупавшись у ставку на Водохрещі, — зауважила молода жінка. — Чи стали ми міцнішими завдяки тому, що занурюємося в йорданську воду? Сподіваюся, що так.

Спілкуючись з Жердіями, автор цих рядків з'ясував, що Костянтин — майстер на всі руки, якому й дерево підкоряється, і метал.

Сауна, яку збудував Жердій, автора цих рядків вразила. Усе зроблено дуже акуратно, якісно. — Набридли нам в ополонці купатися, то Костя зробив сауну, — пожартувала Галина. Та чоловіком вона пишається.

— Тепер раз на тиждень до нас родичі приїздять, щоб попа-

ритися, — похвалилася жінка.

Також Костянтин уміє виготовляти з дерева вулики, двері, столи. А з металу — котли, які завдяки повільному горінню дров дають тепло тривалий час.

А ще Жердій — звязаний рибалка. Дружина схвалює це його захоплення:

— Костик десять кіло судака може наловити за годину. Потім сам же посмажить. Він

до цього молодший брат Василь.

— Коли вперше скупався у крижаній воді, — ділиться, — враженнями Микола, — відчув неймовірний приплив енергії.

Ополонку рубають в Обознівці або ж їдуть в Олексіївку, де до обряду долучається настоятель місцевого храму. У компанії, окрім брата, — друзі, знайомі, в тому числі й ті, що мешкають в обласному центрі.

називає судака королівською рибою. Смачна, а з кісток — тільки хребет. Як у хека чи минтая.

* * *

Житель Обознівки Микола Свириденко, який працює механіком катеринівського кар'єру, «морж» зі стажем. З 2000 року на Водохрещі, якщо не перебуває у відраженні, обов'язково пірнає в ополонку. Загітував його

— Завжди після купання самопочуття дуже гарне, а головне, що я жодного разу не простудився, — каже Микола Свириденко.

Цьогоріч він теж має намір зарядитися енергією на Водохрещі, скупавшись в ополонці.

Віктор КРУПСЬКИЙ

Проспали навіть унітаз

Відновити роботу Володимирівського дитсадка, який припинив діяти кілька років тому, — така ідея виникла у членів виконкому Катеринівської сільської ради.

Днями представники органу самоврядування обстежили те приміщення і не виявили деякого добра, котре слугувало дітям і персоналу закладу. Зокрема, зникли бойлер, елементи системи опалення та унітаз. А за

збереження цього майна кілька людей справно отримували зарплату. Це ж як міцно треба було спати, щоб не почути, як злодії демонтують і виносять обладнання!

— Але загалом стан будівлі цілком задовільний, — каже член виконкому Катеринівської сільської ради генеральний директор ПАТ «Кіровоградське рудоуправління» Володимир Кухта. — Треба лише відновити опален-

ня, виконати деякі ремонтні роботи всередині приміщення — і дитсадок можна відкривати заново. Я уже розпорядився, щоб електрики нашого підприємства замінили там електромережу. Тим часом ми з'ясуємо, скільки володимирівської малечі піде у місцевий дошкільний заклад (відтоді, як припинив діяти ДНЗ у Володимирівці, жителі цього села користуються послугами дитсадка в Олексіївці — Авт.). За попередніми відомостями, у Володимирівці набирається сорок таких дітей.

Також Володимир Кухта зауважив, що немає ніякого сенсу витрачати бюджетні кошти на охоронців цього приміщення. На його переконання, набагато ефективніше обладнати його сигналізацією. Володимир Кухта каже, що в соціалістичній Катеринівці уже давно відмовилися від загну сторожів, що на зміну їм прийшли відеокамери і монітори.

Віктор ІВАНЕНКО

Синій і жовтий — церкві до лиця

Погарнішала будівля Свято-Миколаївського храму у Володимирівці завдяки комунальному підприємству Катеринівської сільської ради «Обрій». Комунальники нещодавно пофарбували зовні стіни церкви, ще й дах полагодили.

Вітаємо односельців Наталію Миколаївну та Павла Григоровича Жайворонків з народженням дитини!

Нехай їхня донечка росте здоровою та щасливою, в достатку та добрі — на радість батькам та всій громаді!

Жителі Володимирівки

Шановні читачі! Повідомляйте редакції, про кого варто розповісти на сторінках газети. Наша адреса: с. Катеринівка, вул. Гагаріна, 8. Телефон: 050 946 26 77.

«У старій хаті ми ледь поміщалися, зате там була піч»

Валентина Цюпка – знана у Володимирівці куховарка. До неї звертаються земляки, коли треба приготувати страву на велику кількість людей. Ясна річ, про диплом у неї ніхто не питає, для замовників важлива якість її роботи. І все ж Валентина Миколаївна – не звичайна кухарка, а дипломована.

– У вісімдесятих роках я закінчила в Кіровограді технікум радянської торгівлі. Спеціальність – технологія громадського харчування. Переддипломну практику проходила в Криму. Тоді саме сталася аварія на ЧАЕС, і дітей із тридцятикілометрової зони відчуження направили в Крим на оздоровлення, розселили їх по санаторіях та піонертаборах. В одному із цих закладів – у піонертаборі «Юність» в Євпаторії – я з однокурсниками й проходила практику, ми готували їжу для дітей-чорнобильців. До мене входила й осетрина. Якось ми, практиканти, сфотографувалися разом зі штатним персоналом піонертабору, двоє з нас тримали в руках заморожених осетрів. Практика тривала чотири місяці – з травня по вересень 1986 року. Коли закінчила технікум, отримала направлення в Світловодськ, на комбінат громадського харчування. Працювала технологом – перевіряла, як працюють їдальні, кафе. Оскільки я не мала там ніяких перспектив щодо житла, через рік повернулася в рідну Володимирівку. Тут працювала кухаркою в школі, в дитсадку, у фер-

мера. І тепер, як у селі весілля чи поминки, кличуть мене, щоб приготувала страву. Ця робота мені – до душі.

Як повідомила Валентина далі, пристрасть до куховарства у неї – від бабусі Євдокії.

– На той час наша сім'я – батьки, бабуся і я з трьома братами – жила в старій хаті, там було дуже тісно, ми ледь поміщалися, – пояснила жінка. – Це вже потім батьки побудували нову велику хату, в якій кожному – по кімнаті. Зате в старій хаті була піч. Бабуся Євдокія в ній і борщ варила, і хліб пекла, і калачі. Виходило в неї все надзвичайно смачно. Вона родом із Західної України була, тож використовувала західняцькі кулінарні рецепти. До цих пір пам'ятаю смак бабусиної смажонки – свинини,

тушкованої в густій підливці з борошна, молока. Смажонку бабуся Євдокія подавала разом з кашами, з картоплею. Вона гляділа мене й братів, бо батьки зайняті були на роботах в колгоспі. Мама працювала дояркою, завфермою. Батько – шофером.

За словами Валентини Цюпки, на долю її бабусі Євдокії випало чимало випробувань. Побувала вона і в німецькій неволі.

– Щоправда, бабуся потрапила там до добрих людей, – зауважила Валентина Миколаївна. – Вона готувала їм їжу,

доглядала дітей, прибирала в будинку. Хазяї її не кривдили. Навіть їла вона з ними за одним столом. Коли німців розбили, бабуся повернулася додому. Вийшовши заміж, перебралася з чоловіком сюди. Тут уже проживав її брат. У цих краях багато переселенців із Західної. Померла бабуся Євдокія шість років тому, їй було 92. Якби не тяжка травма, ще пожила б...

Також Валентина Цюпка розповіла, що регулярно шукає в інтернеті кулінарні новинки, аби подивувати ними рідних. Утім, вона не цурається й національних страв, перевірених віками. Наприклад, її чоловік Юрій шанує капустак. А фаршировані

Валентиною гусячі шийки, кажуть у Володимирівці, не можуть залишити байдужим нікого.

Віктор ІВАНЕНКО

На знімках: Валентина Цюпка з внучкою Лесею; під час практики в Криму (ліворуч)

Тойцето вдома

Жовті вареники з сиром

200 г борошна, 1 яєчний жовток, 2 ст. л. куркуми, 50 мл води, 1 ч. л. солі для тіста, 150 г кисломолочного сиру, 1 морквина, 1 цибулина, вершкове масло, петрушка, кріп і сіль для начинки – за смаком.

Приготувати начинку: моркву натерти на крупній тертці, цибулю дрібно нарізати і обсмажити їх до золотистого кольору. Остудити і змішати з сиром. Додати сіль і перець. Для тіста просіяне борошно змішати з сіллю, куркумою, яєчним жовтком, влити холодну воду і замісити тісто. Зліпити вареники і відварити їх до готовності в підсоленій воді. Для вершкового соусу масло розтопити на пательні, додати рубану зелень, сіль, перець і злегка нагріти масло, щоб з'єднався аромат і смаки. Готові вареники подати з соусом.

Гуцульські вареники

Для тіста: 1,5-2 скл. борошна, 100-120 мл теплої води (30-35 C), 1 яйце. Для начинки: 100 г сухої квасолі, 40 г сухих грибів, сіль, перець чорний мелений, 2 ст. л. масла вершкового, половина цибулини. Для заправки: 40 г сала, половина цибулини.

Квасолію відварити, злити відвар, посолити, поперчити і подрібнити в блендері або м'ясорубкою. Сушені гриби промити, відварити (10 хв.), дрібно порізати і обсмажити на маслі з подрібненою цибулею. Перемішати гриби з квасолею. Посолити і поперчити за смаком. З борошна, води і яйця замісити тісто, щоб не липло до рук. Тонко його розклати. Вирізати скляною кружечки. На середину кожного кружечка покласти начинку і заліпити вареник. Готові гуцульські вареники відварити в злегка підсоленому окропі 7-10 хв. Вийняти шумівкою на тарілку. Дрібно порізати сало і обсмажити до шкварок. Зарум'янити цибулю. Заправити вареники.

Смажені вареники

Тісто: 2-2,5 скл. борошна, 1 яйце, 1 скл. води, 1 ч. л. солі. Начинка: 3 великі картоплини, 250 г сиру, 1 цибулина, сіль і перець за смаком. Олія для смаження, бекон для заправки і сметана – за бажанням.

Замісити тісто і залишити його на 20-30 хв. Відварити картоплю в підсоленій воді і зробити з неї пюре. Відвар або молоко не додавати, щоб пюре не було рідким. Картопляне пюре змішати з підсмаженою цибулею і сиром, посолити і поперчити. Зліпити вареники. У товстостінній каструлі або глибокій сковороді смажити сирі вареники у фритюрі до рум'яного кольору, кидючи по кілька штук і перевертаючи для рівномірного обсмажування. Заправити підсмаженими шкварками (за бажанням) і подати зі сметаною.

Щоденний прогноз за місячним календарем

19 січня – у спілкуванні можуть нагадати про себе нерішучість і розгубленість. День краще провести на самоті, не приймаючи швидких рішень.

20 січня – єдиний день, коли їжа спалюється без залишку і не сприяє збільшенню ваги, вдало засвоюються всі солі, вітаміни, корисні мікроелементи. Тому можна їсти все, що душа бажає.

21 січня – загострюються інтуїція, чутливість, можуть приснитися пророчі сни, багато передчуттів збудеться. Це па-

сивний день, краще за всім спостерігати і ні в що не втручатися.

22 січня – слідкуйте за словами: кинута побіжно фраза може обернутися чередою великих неприємностей як цього дня, так і в наступні.

23 січня – день покаяння і відпущення гріхів, відвідання рідних і знайомих. Можна голодувати, проводити очищення шлунку і кишковика. Не варто приймати водні процедури і прати.

24 січня – день найнеприят-

ливіших подій. Обман, гордість, неадекватність можуть згубити всі починання. У першій половині бажано уникати сімейних скандалів, не спілкуватися з малознайомими людьми, щоб не бути втягнутим у якусь авантюру.

25 січня – сприятливий день для початку зведення будинку. Будівництво буде вдалим і швидким, а життя в ньому – веселим і щасливим. Будьте терплячими, не бійтесь іти на компроміси, інакше конфлікт у родині залишиться надовго.

Ваше здоров'я

Неймовірні способи управління організмом

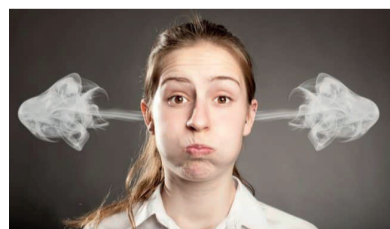
Людський організм загадково і навіть дивна система. Проблеми з ним можуть виникнути, як мовиться, на рівному місці. В той же час відомі неймовірні способи їх розв'язання. Ось деякі з них.

Дере горло

Гарячий чай допомагає так само, як і полоскання сольовим або содовим розчином. Але є ще один маловідомий спосіб позбутися неприємного відчуття в горлі – потрібно всього лише почухати вухо! Отоларингологи стверджують, що це стимулює нервові закінчення вушної раковини, знімаючи в горлі м'язовий спазм.

Заспокоїти нерви

Якщо ви відчуваєте, що ваші нерви на межі і потрібно терміново заспокоїтися, просто вмийтеся холодною водою. Вона змусить вас ненадовго затри-

мати дихання і охолодити нервові рецептори. Тіло починає споживати більше кисню, і ваша нервова система заспокоюється. Приблизно таким же чином діє і випита склянка холодної води.

Страх перед уколом

Деяким людям дуже склад-

но набратися мужності перед уколом. Наступного разу перед тим, як медсестра введе вам голку, трошки прокашляйтеся – це допоможе вам відвернути увагу мозку від болючої процедури.

Забитий ніс

Упріться в піднебіння язиком, а пальцями натисніть на ділянку над бровами. Через 20 секунд вам стане легше!

Запобігти шрамам від опіків

Якщо ви обпеклися, не поспішайте бігти за пакетом з льодом – просто легенько натисніть подушечками пальців на уражене місце. Температура цієї ділянки тіла повернеться до нормальної температури повільніше, а отже природніше.

Зубний біль

Цей трюк особливо стане в нагоді, якщо у вас чутливі зуби. Коли ви відчули наростаючий зубний біль, покладіть пакет з льодом на тильний бік долоні, а потім перемістіть на впадину між вказівним і великим пальцями. Саме там проходять як ручні, так і лицьові нервові закінчення. Вони передадуть у мозок відповідний сигнал, і біль утихне.

Нервозність

Знайомо вам така ситуація: ви збираєтеся на важливу зустріч, одягаєтеся, готуєтеся, але все, про що думаєте, – це «метелики» у животі. Щоб заспокоїтися і оговтатися, спробуйте подути на свій великий палець. Саме він відповідає за так званий блукаючий нерв, який регулює частоту серцебиття.